

Region Stockholm

Yttrande över remiss av Promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)

Sammanfattning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat Promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25) till Region Stockholm för yttrande. Fastighets- och servicenämndens har fått i uppdrag att besvara remissen och inkomma med ett yttrande från Region Stockholm.

Utredningen berör främst Kriminalvården, kommuner, Länsstyrelser samt Lantmäterimyndigheter. Utredningen syftar till att hitta sätt att förenkla och förbättra förutsättningarna för att bygga fler häkten och anstalter samt för skapa nya häktes- och anstaltsplatser genom en förkortad plan- och byggprocess.

Bedömningen är att Region Stockholm inte berörs av utredningen. Region Stockholm har således inga synpunkter på framtaget förslag.

Bakgrund

Det råder stor brist på häktes- och anstaltsplatser i Sverige och behovet av platser väntas öka. Regeringskansliet beslutade därför under 2024 att tillsätta en utredare för en snabbare utbyggnad av häkten och anstalter.

Utredningen har överlämnat promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25). I promemorian lämnas förslag, bland annat på ett antal ändringar i plan- och bygglagen, som sammantaget bedöms skapa bättre förutsättningar för en snabbare, flexiblere och mer effektiv utbyggnad av fler häkten och anstalter på såväl kort som längre sikt.

Överväganden

Utredningen berör främst Kriminalvården, kommuner, Länsstyrelser, samt Lantmäterimyndigheter och är framtagen för att förenkla och förbättra förutsättningarna för att bygga fler häkten och anstalter och skapa nya häktes- och anstaltsplatser genom en förkortad plan- och byggprocess.

För utredningen står det klart att Kriminalvården behöver ytterligare och vassare verktyg för att komma till rätta med platsbristen. De största hindren för en tydlig, öppen och effektiv byggprocess av häkten och anstalter bedöms ha sin grund i frågor om ägarförhållanden och upphandlingar. Frågorna ligger utanför utredningens uppdrag, men förefaller angelägna att komma till rätta med.

Utredningen har valt att lämna förslag om en planavvikelse i stället för att föreslå en ändrad reglering i detaljplanebestämmelserna. Sådana detaljplaneändringar skulle ta tid innan de ger någon effekt eftersom nya planläggningar skulle krävas.

Vidare innebär förslaget att det för anstalter och häkten blir möjligt att få ett tidsbegränsat bygglov även om alla förutsättningar för ett permanent bygglov är uppfyllda. Förslaget innebär även att tiden för ett tidsbegränsat bygglov för anstalter och häkten får förlängas med ytterligare fem år jämfört med vad som är tillåtet i dag, det vill säga till maximalt tjugo år.

För kriminalvårdsanstalter och häkten föreslås att bygglov ska få ges för fler åtgärder som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser än som i dag är tillåtet. Tillfälliga häkten och anstalter ska få byggas i en extraordinär situation och regeringen föreslås få ett bemyndigande att meddela föreskrifter om tidsbegränsade undantag från vissa bestämmelser i plan- och bygglagen.

Utredningen föreslår att länsstyrelserna och mark- och miljödomstolarna ska få i uppdrag att prioritera vissa överklaganden avseende häkten och anstalter. Det föreslås även att regeringen ger Boverket i uppdrag att ta fram en samlad vägledning för plan- och byggprocessen avseende häkten och anstalter.

Utöver detta bedömer utredningen att det är angeläget att trygga markförsörjningen för häkten och anstalter. Det bör därför enligt

utredningen utredas vidare om häkten och anstalter bör få en prioriterad ställning likt den som riksintressena i miljöbalken har.

Slutligen föreslås att författningsförslagen ska träda i kraft den 1 december 2025.

Mot bakgrund av ovanstående är bedömningen att Region Stockholm inte berörs av utredningen. Region Stockholm har således inga synpunkter på framtaget förslag.

Victoria Hörnedal,
Förvaltningschef fastighets- och servicenämnden

§ 24**Yttrande över remiss av Promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)**

FSN 2024-0384

Sammanfattning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat Promemorian

En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25) till

Region Stockholm för yttrande.

Fastighets- och servicenämndens har fått i uppdrag att besvara remissen och inkomma med ett yttrande från Region Stockholm

Beslutsunderlag

- Region Stockholms yttrande
- Remissmissiv
- Promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)

Yrkanden

Ordförande Magnus Persson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Fastighets- och servicenämnden föreslås fatta följande beslut.

1. Förvaltningschefens tjänsteutlåtande (FSN 2024-0384) utgör Region Stockholms yttrande över remiss av Promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25).

Särskilt uttalande

Ledamoten Håkan Johansson (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna (Bilaga).

Skickas till

Regionledningskontoret

Regeringskansliet

SÄRSKILT UTTALANDE
2025-02-20

FSN 2024-0384

Fastighets- och servicenämnden
Ärende 11

Yttrande över remiss av Promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter (Ds 2024:25)

För Sverigedemokraterna är frågan om häktes- och anstaltskapacitet av yttersta vikt. Det råder inte endast en akut platsbrist inom Region Stockholm, utan även nationellt, samtidigt som prognoser visar att behovet av platser kommer att öka avsevärt under de kommande åren.

På nationell nivå är Sverigedemokraterna tydliga i sin strävan efter skärpta straff för den som begår brott. Därför är det av stor betydelse att vi även på regional nivå stödjer detta arbete genom att främja åtgärder som effektiviserar rättssystemet och därigenom bidrar till ett tryggare samhälle.

Det är av största vikt att regionen agerar långsiktigt och samordnat i frågor av denna dignitet. Utifrån det aktuella tjänsteutlåtandet kan vi konstatera att förslaget inte endast medför förbättrad säkerhet utan även positiva samhällsekonomiska effekter. En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter minskar de kostnader som uppstår vid överbeläggning och när brottsdömda får vänta på att avtjäna sina straff.

Vidare bidrar en mer effektiv kriminalvård och kortare väntetider till att minska risken för återfall i brott under tiden som de dömda inväntar verkställighet av sina straff.

Sammanfattningsvis bedöms förslaget möjliggöra en snabbare, mer flexibel och effektivare utbyggnad av häkten och anstalter, vilket stärker rättsstatens funktion, ökar samhällstryggheten och säkerställer att Kriminalvården är bättre rustad för framtida utmaningar.